

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

o in

Strat'a tragatorului (Lő-
vészköze), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decat numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre annu intregu . 12 „ „ „

Pentru Roman'a:

Pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru inserțiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-
brale pentru nesoco-care publica-
tiune separat. In locul deschis.
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 13/1. iunie, 1871.

In urmare ordonatiunii ministrului de in-
terne, in 15 l. c. au se se tiena adunările gener.
in tote comitatele (districtele, etc.) pentru a se
consultá a sup'ra modului de a se pune in lucrare
nou'a lege despre „Organisatiunea municipieloru.”
Transilvania, sub-presiedinti'a comissariului
reg. E. Pecl, s'a si tenuity conferinti'a preliminară,
care fusera chiamati toti capii municipieloru.
Prim'a lucrare ce are se se face, va fi: a se de-
ge listele pentru formarea comiteteloru munic-
ipale. Una parte d'in membri si cea mai insem-
nata este a celor cu votulu „virilu”, adeca mem-
bri nealesi, cari in puterea averii, dupa censulu
celu mai innaltu, au dreptulu de a fi membri co-
mitetului, — era cealalta parte se va compune
d'in membri alesi de cei si d'intre cei ce au drep-
tulu de a alege deputatu in camera. Romaniloru,
atatu d'in prim'a, catu si d'in a dou'a categoria,
li incumbe detorinti'a nu numai cetatienescă dar'
si mai vertosu natiunala, de a si eserce dreptulu
loru. Cei ce voru aplecá legea voru trage, firesce,
foculu la o'la loru, cu atatu mai vertosu, ca legea
inca este facuta, cu precalculare, mai numai in fo-
losulu loru si de a dreptulu mai numai in contr'a Ro-
maniloru, si in specie a Romaniloru d'in Transilvania,
unde elementulu magiaru este in mare minoritate
in tote comitatele, precum au manturitu acesta,
cu destula naivitate, deputatulu Tadeu Pri-
leschi intr'una adunare a comitatului Poseniu,
tenuity in an. tr., indata dupa crearea legii resp.
ceea ce noi relevasemu atunci in diurnalulu no-
stru. Inteligenti'a rom. d'in tote partile si a nu-
me juristii se nu uite a da instructiuni precise
totororu celor cu dreptulu virilu seu de alege-
re, ca se grabesca a si-lu validá a tempulu seu, ca-
ta la casa de negligenti'a, in cursu de siese anni
si remane lipsiti de acelu dreptu. Am d'isu si
acimu cu totii, ca legea, fiindu in contr'a prin-
cipiulu democraticu, este cu totulu in defavorea
nostra s Rloru si ca prin urmare, a fara de cate-
va municipie, preapucine la numeru, tote staru-
intele nostre, catu de incordate voru fi ele, resul-
tatulu, pentru noi, va fi aproape nulu. Este inse
unu momentu, care singuru este de ajuns a in-
demná pana la unulu, pre toti cei in dreptu, de
a nu lasá neci unu mediulocu neintrebuintiatu,
spre a intrá in comitetu, si acestu momentu de
mare insemnate este „limb'a” care in puterea
art. de lege despre natiunalitati trebuie a se cere,
a se pretinde de unu anumitu numeru alu mem-
briloru comitetului, spre a poté fi recunoscuta de
a dou'a limba. Apoi se nu scapamu d'in vedere
ca legea municipala se va restalmaci, suel si re-
meci d'in partea stapaniloru d'ilei si se pote intem-
pla, ca-ci tote sunt possibile, ca intr'unu munic-
ipiu, unde nu se va cere si prin urmare nu va fi
recunoscuta limb'a rom. de a dou'a si nu se va
duce procesulu verbalu si intr'acesta, stapanii
d'ilei, tragundu dupa datin'a loru, consecintie false
d'in asta impregiurare, nu voru permite membri-
loru romani neci macaru a vorbi romanesce in ad-
nările municipale.

D'in acestu incidentu, trebuie, cu dorere, se
constatamu, ca de si cu ajutorulu lui Ddieu, a-
vemu acú una legiune bunicica de advocati si de
doctori in tote legile, crescuti mare parte cu su-
dorea natiunii (stipendie), totu-si pana in diu'a de
asta-di nu s'a gasitu inca celu pucinu unulu, care,
d'in tempulu ocupatiuniloru sale se fia ruptu cate-
va d'ile si pentru natiune in folosulu poporului
rom, si se-si fia datu ostene'la de a comentá, celu
pucinu, acele legi, a caroru cunoscentia este mai
de aproape necessaria si indispensabila poporului,
pentru ca cei ce sunt in relatiuni mai de aproape
cu poporulu, d. e. preutii si invetiatorii, cari nu
sunt si nu potu fi toti juristi, se scia instrue si
conduce poporulu spre aperarea intereseloru nati-
onale si materiale. Daca acesta nu potu face
in brosiure, se sucurga celu pucinu neajunseloru
diurnalistice rom. carea are destule nevoi cu
partea tehnica a diurnalistice si nu se pote ex-
ase ocupá de tote cestiunile speciale, cari nu

cadu strinsu in sfer'a publicistice. Speramu ca
acei juristi rom. cu eminente capacitate, cari se
bucura de reputatiune mai destinsa, ba unii trecu
de conducatori natiunali, voru luá in considera-
tiune justele nostre reflessiuni si voru grabi a
plini lacun'a indegetata.

Parti'a natiunala d'in Croati'a dupa ce in
totu cursulu sesiunii trecute se retrasese la pas-
sivitate, si prin tenuity membriloru ei d'in ca-
mer'a Croatiei, absentandu decate ori nu li venia
bine la socotela, incatu adese ori camer'a, d'in
lips'a deputatiloru, in numerulu cerutu de lege,
nu era in stare de a poté face concluse si prin
urmare se totu proroga. — isbutindu astfelu a
impedeca machin'a statului. — cu ocaziunea noue-
loru alegeri, crediendu a fi sositu tempulu activi-
tatii, se sufulca si, desvoltandu-si tote puterile,
ajunse a reportá invingere totala. Este de interesu
a cunosce scopulu ce urmaresce parti'a natiunala
dupa triumfulu electoralu. Revisiunea pactului
ungro-croaticu este scopulu si a nume in modulu
urmatoriu, dupa programulu publicatu: 1) De afa-
cere comuna se se considere numai ceea ce sta
in legatura neaperatu trebuinciosa cu comunitatea
coronei, adeca: unitatea ostei, a corpului diplo-
maticu, si a listei civile. 2) Numirea Banului
Croatiei si Slavonie si se subtraga cu totulu de
sub candidatur'a d'in Pest'a. Banulu, in viitoriu,
se se numesca prin monarculu la propunerea unei
delegatiuni a dietei croatice, avendu elu a fi res-
pundietoriu numai camerei croatice, si neci decatu
ministeriulu mag'aru. 3) Financiele Croatiei se se
emancipe cu totulu de Pest'a. Administratiunea
venituriloru tiei se se reserve in totu cuprinsulu
loru (adeca atatu darile directe catu si indirecte)
si numai quot'a, ce se va cade pentru erogati-
unile comune, se se tramita la Pest'a. 4) Afacerile
comerciale si de comunicatiune se se separe in
principiu de Pest'a si numai intru atata se se de-
chiare a fi comune incatu acestea dupa conside-
rarea impregiurariloru eventuale s'ar' vedé a fi
consultu. — A fara de momentulu politico-nati-
unalu, vedemu ca celu financiaru joea unu rolu
insemnatu in programulu Croatiloru, si prin ur-
mare vedemu si pote vedé ori si cine ca „h a r-
t i a c e a a l b a”, ce Deacu si dupa elu toti ma-
giarii, d'icea, ca s'ar' fi datu Croatiloru „n'a u
f o s t u c h i a r u b i n e a l b a” si man'a
care scrisese pre acea hartia, inca n'a fostu
de felu mana croata, ci „branca” magiara. Lu-
crurile maniloru omenesci, ca si cele naturale, a-
jungu la maturitate, asié, speramu noi, va ajunge
a se coce si cestiunea revisiunii legiloru injuri-
ose pentru natiunea romana, precum sunt in pri-
m'a linia: legea de uniune a Transilvaniei cu
Ungaria, legea de natiunalitati (lucus a non lu-
cendo) etc., numai noi se fimu cu credintia catra
causa nostra cea santa si se perseveramu in lupt'a
nostra. Se privimu cu atentiune, cu ageri ochi,
la cele ce se petrecu in regiunile cele innalte po-
litice, mai alesu in Vien'a . . . mari lucruri, mari
schimbári se pregatescu si nu este de parte tem-
pulu, candu ni se voru deslega multe enigme, —
inca chiaru si comedi'a de la Brasieu! Noi sta-
ruimu a induplecá, a silf pre antagonistii nostri,
a ni tinde man'a; trebuie se soscesca tempulu
candu ni se va tinde, era noi, inecandu dorerea,
chiaru si memori'a nedreptatiloru suferite, nu vomu
respinge man'a ce ni se va tinde, vomu acurge
inse a prinde man'a celui ce ni o va tinde,
nepotendu se alergamu a prinde man'a celui ce
fage de noi.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 7. iunie, 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a la 10
ore a. m. D'in partea guvernului sunt de facia ministrii:
cont. Iuliu Andrassy, Carolu Kerkapoly si Vilhelmu Tóth.

Dupa verificarea procesului verbale alu siedintiei d'in
urma, Ales. Csiky presinta unu proiectu de resolutiune,
dupa care camer'a decide a pune la ordinea d'ilei mai multe
propuneri de ale sale, facute mai de multu cu privire la

desfintiarea camerei magnatiloru, deliberarea petitiuniloru
transpuse ministriloru, etc. Projectulu se va tipari si dis-
tribui. — Ernestu Simonyi pesinta una petitiune, carea
se trece la comisiunea petitiunaria.

Emericu Huszar interpelleza pre ministrulu de co-
municatiune in privinti'a scriii respandite de diurnalele strai-
re, ca guvernulu nu va coacessiuná construirea calii ferate
Chichind'a-Becicherecu-Panciov'a. — Fiindu absente minis-
trulu de comunicatiune, interpellantele primesce respunsu
multumitoriu de la ministrulu-presiedinte Andrassy.

Dupa ace'a ministrulu-presiedinte respunde la inter-
pellatiunea deputatulu Ign. Dietrich, facuta cu privire la
denumirea unui judecatoriu necualificatu. Oratorele declara
inainte de tote, ca una propunere ministeriale facuta Ma-
jestatii Sale nu pote forma obiectulu neci alu vre-unei in-
terpellatiuni, neci alu desbateriloru parlamentarie, pana
candu nu se va publicá resultatulu ei in modu oficialu; de
altmintrelea individulu respectivu, d'ice oratorele, are di-
ploma advocatiale si a functiunatu 10 ani ca jude.

Ignatiu Dietrich constata ca e in dreptu a in-
terpellá despre denumirea unui judecatoriu, chiaru si in-
ainte de publicarea ei; la alti oficiali trebuie se se ascepte
denumirea, ca-ci ei potu fi destituiti; inse unu jude e ina-
movibilu, si asié interpellatiunea ar' remane fara resultat;
daca s'ar face dupa publicarea denumirii. Catu despre
individulu d'in cestiune, oratorele concede ca a fostu reu
informatu, candu a afirmatu, ca elu n'are diploma advoca-
tiale; dar' de atunci incoce a intielesu, ca elu, de-si e
advocatu in legile publice, nu e in cele cambiale, prin
urmare nu e calificatu de jude. In fine oratorele desaproba
sistemulu observatu de guvernulu la numirea judecatoriloru,
si pretinde se se respecteze mai tare independenti'a jude-
catoriloru.

Paulu Ordoy relateza, ca comisiunea verificatoria
a verificatu alegerea deputatulu Carolu Kosztolanyi,
reservandu-se terminulu legale de 30 zile, pentru presintarea
protesteloru ce s'aru face contr'a alegerii lui. Se imparte in
sectiunea prima.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea d'ilei: raportulu
comisiunii petitiunarie despre petitiunile cuprinse in regis-
trulu 45. Petitiunile parte se transpunu ministriloru concer-
ninti spre deliberare, parte se se actu despre ele si se de-
punu in archivulu camerei.

Urmeza nunciulu camerei magnatiloru privitoriu la
proiectele de legi despre regularea referintieloru urbariale
si despre stirpiture. La propunerea lui Fr. Deak se tra-
mite la sectiuni, si la tempulu seu se va pune la ordinea
d'ilei.

Colom. Szell presinta raportulu comisiunii finan-
ciarie privitoriu la proiectulu de lege despre conventiunea
inchiaia cu societatea i. r. de navigatiune. — Raportulu
se va tipari si distribui.

Presiedintele suspinde apoi siedinti'a pre una ora
presupunendu ca in tempulu acestu-a va sosi vre-unu nun-
ciu de la camer'a magnatiloru; la redeschidere, urmata
numai la 1/4 ora, cont. Albertu Apponyi presinta
nunciulu asceptatu, dupa care magnatii au primitu fara
modificatiune proiectele de legi despre conventiunile inchia-
iate cu republicele americane, despre strad'a cercuala pes-
tana si despre scutirea de la timbru a imprumutulu de 5
millione florini alu cetatii Pest'a. — Se voru asterne Ma-
jestatii Sale spre sanctiunare.

Siedinti'a se inchiaia la 1/2 ora d. m.

Siedinti'a de la 10. iunie 1871.

Siedinti'a se deschide la la 11 ore a. m., sub pre-
sidiulu ordinariu alu presiedintulu P. Somssich. Pre ban-
cele ministeriale: Andrassy, Gorove, Tóth, Pauler, Pejacsevics,
Kerkapoly, Szlavy si mai tardiu Bitto.

Dupa verificarea procesului verbale alu siedintiei tre-
cute, presiedintele comunica, ca ministrulu-presiedinte l'a in-
cunoscentiatu prin una epistola, cum-ca Majestatea Sa a
radicatu pre Balt. Horvath d'in postululu seu de ministru alu
justitiei, numindu in locul lui pre Stefanu Bittó, vicepre-
siedintele camerei. — Emericu Huszar pune pre biurulu
camerei literale credentiale ale deputatulu Ioanu Bonay.
Se trecu la comisiunea verificatoria. Col. Ghyczy presinta
una petitiune a 2000 cetatieni d'in Poseniu, prin
care ceru anullarea concluseru congressulu catolicu si
statorirea unui normativu, dupa care catolicii se-si pota
administrá autonomu averea loru besericesca. Se transpune
comisiunii petitiunarie.

Gabriilu V á r a d y interpelleza pre ministrulu de comertiu cu privire la impregiurarea, cá ministrulu comunu de esterne a indusu in bugetulu de pre anulu 1872 una subventiune pentru Lloyd-ulu austriacu.

Ioanu K i s s interpelleza pre ministrulu de comunicatiune in privinta nesecutării legii d'in anulu aspiratu, despre saparea canalului numitu Fransiscu; éra Toma P e c h y lu interpelleza cu privire la impregiurarea, cá calea ferata austriaca de statu nu primesce inderetru vagonetele tramise in strainetate, si daca are de cugetu a face pasii necesari pentru incetarea acestui reu p'ana la recolta.

V. B a b e s i u urgeza respunsulu la interpellatiunea deputatului M. B. Stanescu, facuta cu privire la numirea lui Petru Atzél de comite supremu in Aradu, care nu are cunosciinta despre limb'a romana.

Tóte interpellatiunile se voru comunicá ministriloru concernin'ti.

Ministrulu P a u l e r respondiendu la interpellatiunea lui Ernestu Simonyi in privinta conduitei episcopului d'in Alb'a-Regia, Iekelfalussy, publicandu in dieces'a sa dogm'a infallibilitáti, dechiara, cá guvernulu va luá tote mesurile spre conservarea si sustinerea drepturiloru coronei, cari correspundu prassei de p'ana acum'a. — Interpellantele este multumitu cu respunsulu ministrului, si camer'a ié actu despre elu.

Dupa ace'a ministrulu-presiedinte, c. Iul. A n d r á s s y, presinta 19 articli de legi sanctiunati de Majestatea Sa, cari se publica si apoi se tramitu camerei magnatiloru, totu spre scopulu acestu-a.

Siedinti'a se inchiaia la 12¼ ore merid.

Provocare

Cátra d. t. locuitori d'in amendoué Oravitie si d'in pregiuru.

Subscri'a representantia a comunei Oravit'a montana a nesuitu, cá in Oravit'a, cá si midiloculu unui cercu cu industria infriorita, sè se face cu potintia cultivarea tene-riunii barbatiesi in sciintiele reale, cari sunt adi de atât'a lipsa si insemnate, si anume prin unu „gimnasiu reale interconfesionale“, si astu-feliu sè se implinésca lips'a sentita d'in tote partile, a si facutu pasiu-lu recerutu la inaltulu guvernulu pentru invoire. Inaltulu Ministeriu r. ung. de cultu si instructiune cu intimatulu seu d'in 31. Ian. 1871, Nr. 2367, s'a inoitu la redicarea acestui gimnasiu, dar' sub acea conditiune, cá populatiunea sè-si zidésca cas'a de lipsa si pre urma sè o sustiena.

Implinirea acestei conditiuni e cu potintia numai prin o subscriptiune de imprumutu, apelandu pentru acest'a la marinimositatea d. t. locuitori. Subscri'a representantia indresnesce dara de a deschide subscriptiunea urmatoria cu acea bagare de séma, cá, dupa-ce tote pasiurile pregatorice sunt facute, rezultatulu finale, adeca redicarea unui gimnasiu reale cu 4 clase in Oravit'a, aterna acum numai de la darurile si de la participarea cu indemnulu a locuitoriloru la subscriptiune.

O n o r a t i C e t a t e n i ! Noi suntemu deplinu convinsi, cum-cá fia-carele d'intre noi e cu multu mai tare petrunsu de adeverulu vecinulu alu sentintiei „Sciinti'a e potere“, decátu cá noi numai pre unu minutu sè ne indoimu, cá fia-carele e gat'a d'in tota anim'a de a ajutá cu cruce-riulu seu, cá populatiunea tenera cátu mai curundu sè se face partasia de binecuvéntarile institutulu, ce e de a se redicá.

Dupa planulu facutu si dupa arunculu de cheltuiete, redicarea casei pentru gimnasiu, care se va zidi langa casarm'a de acuma a honvediloru in Oravit'a mont., cere o suma de 16.500 fl. v. a. Spre acoperirea acestei sume se afla unu fondu numai de 6.500 fl. v. a., — deci dara e lipsa inca de 10.000 fl. v. a. — si acesti-a sunt de a se aduná pre calea subscriptiunii. — Inclit'a universitate comitatense a Carasiului cu decisiunea sa d'in 7. Dec. 1870, Nr. 7441, a iertatu, cá comun'a sè face imprumutulu pentru acésta suma, si spre acoperirea lui a iertatu folosirea d'in toti anii a baniloru de pre cedulele de tergu, cá venitul comunu. Afara de acésta, Cass'a de pastrare de aici inca a daruitu o suma, ce o dá in totu anulu in intiesulu statuteloru.

Planulu

despre imprumutulu de 10.000 fl. v. a., ce e de a se face pre calea subscriptiunii, si fára camete :

1. Se voru emite 1000 de obligatiuni de imprumutu, un'a câte despre 10 fl. v. a., cari se platescu in 12 ani in acelu modu, cá incependu de la anulu 1872 totu-de-un'a la 1. martiu se sorteza in 11 ani câte 80 de obligatiuni, si in alu 12. 120 de obligatiuni, cari a 8 di dupa sortitura se platescu prin cass'a comunei d'in Oravit'a montana.

2. Fia-care subscrietoriu e detoriu, cá la subscriere sè platesca 20% d'in sum'a subscrisa, éra restulu lu-platescu in 8 rate, asemeni totu-de-un'a in 1-a di a lunei. — Aceste rate se incepu de locu in luna, ce urmeza dupa tempulu subscriptiunii. Subscrietoriulu primesce la platirea antáiei rate unu certificatu interimale, si dupa platirea toturor rateloru, obligatiunea de imprumutu, avendu de a rentorná certificatulu.

Representantia comuna le d'in Oravi-totu casulu ea va avé sortea sororei sale, a Cislaitaniei, tia montana.

Acestu gimnasiu' realu de-o-cam-data va fi cu 4 clase.

Subscriulu indrasnesce a se adresá in caus'a gimnasiului deosebi cátra romanii d'in giuru, si d'in motive romane, cá fia-care romanu si comuna sè ajutore infintiarea gimnasiului in Oravit'a. Interessulu nationalu cere, cá romanii sè dèe ajutoriu cu imprumutulu, ori in daru, séu chiaru si cu díle de lucru.

In partea de susu si medilocia a Banatului, cu graniti'a militara cu totu, numai in Lugosiu este unu gimnasiu micu si in Temisior'a unulu mare. Pentru romanii d'in Oravit'a si giuru amendoué sunt departe, si pentru acésta mai putieni romani mergu mai departe la scola, de-ora-ce parintii in departare numai cu bani gat'a i potu sustiené, pána ce in apropiare mai de aproape si cu straitia, precum au crescutu multi romani.

Se face ací gimnasiu reale pentru sciinti'a reale, carea a inceputu de a domni in lume cu poterea ei, de a produce industri'a, fabricatiunile si avut'a, de a innaintá cultur'a si averea poporeloru; cu unu cuventu gimnasiu reale, care pote fi fundamentu pentru mai multe felii de scole mai innalte.

Romanii d'in giuru mai usioru potu invetiá decátu in altu locu indepartatu! Invetiandu careva ací 4 clase reale, pote merge mai departe: 1) in gimnasiu realu mai innaltu; 2) in gimnasiulu asié numitu latinu mai innaltu (superioru); 3) e pregatire pentru agricultura, paduraria, architectura, etc.

Dar' intemplantu-se cá unii romani sè nu pota merge la scole mai innalte, voru merge la preparandia si pote la teologia, si éta ací unu interesu de cultura nationala cu individi mai descepti. Cu pregatiri de 4 clase va poté fi cine va si notariu comunale, de cari inca avemu lipsa.

In urmare, gimnasiulu reale d'in Oravit'a e de interesu mare si pentru cultur'a si bunastarea romaniloru, deosebi d'in giuru, si pentru acésta cu totu cugetulu curatu indrasnesce de a recomená cá totu romanulu si tota comun'a romana d'in giurulu Oravitiei sè-si privesca de detorintia spriginirea infintiarii acestui gimnasiu reale.

D r. A t. M a r i e n e s c u.

Graeciú, inceputulu lui iuniu, 1871.

Cium'a borusa priesce pre aici de minune bine, mai bine dora cá in Berolinu: pote si pentru ace'a, pentru cá e favorita de temperatura. Coteri'a asié numita germana-nationala, séu mai dreptu pruso-fila, agitéza pre morte. Se pote cá unu presentiu profeticu i anuncia lovitura d'in urma, lovitura de morte. Reuniunea germana-nationala a inceputu a-si intinde agitatiunile sale si prin provincia, inse se vede, cá nu-i pre succede. Pre sate si prin orasiile mai mice nu face pre gur'a satului neci renegatulu Kaiserfeld, neci prusaculu Rechbauer, ci cei cu saculu negru si cu sant'a dogma de infallibilitate pre frunte, cari joca pre aici rolu mare in politica, si anume pentru federalismu, cá o fasa medilicitoria de feudalismu.

Buniunea germana-nationala tiené dílele trecute adunári poporale in valea Raab-ului si a Mürz-ului (Raab und Mürzthal). Celei d'antáiu i-a succesu cum i-a succesu, dar' de la a dou'a nemtsiorii nostri sprinteni érau sè se reintorca cu capetele sparte de poporulu care, agítatu si instruitu de popi, le-a aretatu drumulu in unu modu neplacutu. Au avutu sermanii norocu cu gendarmii.

Nouele evenimente, petrecute in dílele d'in urma in senatulu imperiale d'in Vien'a, au adusu pre decembriisti de aici in cornu de capra. Respunsulu monarcului la adress'a credintiosiloru constitutiunii li-a facutu impressiunea cea mai neplacuta. Blamagiulu remane blamagiú. Foiele gidane d'in Vien'a si ale a lui Bismarck de aici scupa focu si sange de mania, inse n'au ce face, au gatatu cu tote. Disolverea senatulu imperiale si a dieteloru provinciale va urmá la totu casulu.

Alegerile noue voru decide a supr'a sortii constitutiunii si a remanerii ministeriului actualu, ce se bucura de o incredere forte mare d'in partea monarcului. De ace'a prusii nostri austriaci au si inceputu a pune in miscare inca de acum'a tote cele possibile: a infintiá societáti filiale; a edá foi noue; a fauri epistole volante, etc. Se temu tare cá acum'a nu voru reesí neci cu 1/3 in senatu si atunci sunt perduti pentru totu-de-un'a, cá-ci, fiindu 2/3 federalisti, constitutiunea se va dá preste capu, si cu d'ins'a vomu cantá si egemoniei nemtiesci unu „de profundu.“

In faci'a acestei situatiuni a Cislaitaniei ni se impune intrebarea mai fára voia, ce se va intempla cu celu-a-laltu capu de monstru, cu Translaitania!

Ce se tiene de acea parte nefericita a Austriei d-vostra, díle Redactoru, veti sci mai bine si veti poté face o diagnosa mai buna cá noi. Si daca totu-si ni permiti a ne pronuncia si noi parerea a supr'a venitoriului imperației un-guresci, n'am avé altu ce-e-va decátu sè afirmamu, cá la

Noi scimu, cá Lait'a nu opresce Dunarea sè nu curga si prin Ungaria . . .

Nobil'a activitate a croatiloru ne confirma afirmatiunea. Diet'a d'in Zagrabia (Agram) va face inceputulu, celelalte natiuni opoente voru continuá pána atunci, pána candu principiulu natiunalitáti, de care e strinsu legatu dreptulu si dreptatea, va fi regulatorulu toturoru afaceriloru. Cum-cá principiulu natiunalitáti si impreuna cu elu dreptulu si dreptatea voru triumfá, nu ne-amu indoitu neci odata. Intrebarea e numai candu? asta-di séu mane? De ace'a pána atunci sè nu incetámu a continuá lupt'a cu tote fortiele si armele legale.

Amu salutatu si salutámu cu multa bucuria si satisfactiune miscárele Transilvanieniloru, provocate prin insecenarea trago-comediei bachantiloru d'in Brasiovu. Am cetitu cu multumire remonstratiunile facute d'in tote partile, si cu deosebire dechiariatiunea blasianiloru. Ni-ar' placé si mai multu, daca acea dechiariatiune ar' fi acceptata si suscrisa de toti ardelenii. Numai pasindu in solidaritate si unire, numai remanendu consecenti si credintiosi programei nostre politice de pána acum'a, vomu poté fortia victori'a causei nostre, vomu constringe, in fine, pre domni nostri de asta-di sè ni redéa tote drepturile rapite, sè satisfaca toturoru justeloru noste pretensiuni.

Inaugurarea federalismului d'incoce, care va urmá neincungiuratu, va face schimbári mari si in Magyarország-ulu dlui Andrassy, cu altefcuvinte: federalismulu va rostogol dualismulu si d'incoce si d'in colo de Lait'a . . . Romanii nu trebue sè dormiteze; sè iese d'in apatia si sè faciliteze d'in tote poterile immormentarea despoticeulu sistemulu de asta-di, sè merge mana in mana cu Croatii, Serbii si Slovacia, pána voru deveni adeverati domni pre mosiele loru stramosiesci.

Slovenii sudici, inanimati prin evenimentele recente d'in Vien'a, lucra d'in respoteri pentru consolidarea loru. Se facu taboruri (adunári poporale), se facu pregatiri pentru adunarea patriotiloru in Vien'a . . . Colonia romana d'in Graz inca a serbatu marea serbatore natiunale d'in 15. maiu, cu care ocaziune s'au tienutu mai multe vorbiri si toaste forte interesante.

P u b l i u.

Selagiu, 2. iuniu 1871.

(Invetiatura adultiloru in Basesci.) De-sf caus'a scoleloru nostre poporale, si in genere invetiatura poporului romanu in partile selagiane, pre langa tote staruintiele unoru barbati destinsi ai natiunii, progreseza forte incetu, totu-si cu bucuria potemu constatá adeverulu, cum-cá acum in cele mai multe parti s'a desceptatu o interesare viua de acésta santa cauza. — Intre comunek, cari desvolta mai mare activitate, precum in tote lucrárele natiunale, asié si in privinta invetiaturei poporului, potemu instrá si comun'a romana Basesci, care prin poporeni si descepti, prin mare animositatea composesoriloru d'in comuna, si cu deosebire prin lucrarea neobositulu barbatu natiunale, D. G e o r g i u P o p u, a creatu pentru scola d'in locu unu fondu scolasticu comunale, cu venitu anualu de siepte-optu sute florini, si s'a adusu scol'a la o stare de a fi modelu si altoru comune.

Dar' scopulu acestei correspondintie nu este de a vorbi pre largu despre aceste, ci mai multu a reportá despre serbatore natiunale, ce a avutu locu in Basesci, la 29. maiu a, c. candu adultii d'in acésta comuna facura essamenulu inaintea Dlu Georgiu Popu, senatoru scolaru comitatensu, ca emisu inspectorale.

In díu'a amintita, dupa servitiulu domnediescu, scolarii adulti, unii in etate de 35—40 ani, s'au adunatu in localitatea scolei, unde preste pucinu se infacisia si Dlu Georgiu Popu, pentru a tiené esamenulu. Dlu senatoru, in cuvintarea de deschidere cu Motto: „Romane! car-te-a-te-va-mantu-f-de-perire!“ accentuá necesitatea culturei poporale in genere, apoi tragundu paralela intre cultur'a poporului nostru si a altoru popore, si atingundu tristele consecintie ale inapoiatei nostre culture, laudá staruintia poporeniloru d'in Basesci, cari imbracisiera cu atât'a zelu invetiatur'a poporale, si cu deosebire adresandu-se cátra adulti, li pofá si mai departe zelu si taria de a innaintá pre carier'a inceputa, pre carea au datu esemphu atâtu de frumosu nu numai basesceniloru, ci si altoru romani d'in giuru.

Apoi incependu-se esamenulu inaintea unei multimi insemnate, ni palpita inim'a de bucuria, vedindu cum 35 de adulti, fetiori, barbati si batreni, cari mai inainte de ast'a cu 3 luni nu sciá neci serie, neci cetí, ceteáu si scrieau cu cea mai mare desteritate; calculá in capu a pre tabla; dedeáu cele mai nimerite respunsuri d'in geografía si d'in istoria natiunale.

Bucuri'a érá generale: unii poporeni, mai petrunsi de dícal'a vechia: „pentru ce sè invetiú carte acum la batrenie, cá-ci sciú cá nu va fi d'in mine protopopu séu soig-bireu“, si cari la inceputu si-bateáu jocu de invetiacei cetí batreni, acum se afláu cam rusínati, pare cá li pareá reu, cá n'au invetiatu si ei. Muierile si pruncii saltáu de bucuria, cum barbati, respective tatii loru, acum la batrenie, in tempu atâtu de scurtu, s'au facutu cárturari. Dupa finirea esamenului, Dlu Georgiu Popu multumí invetiatiunulu Teodoru Popu, pentru cá au instruitu pre adulti, érá ace-

pentru intieptiunea, că au invetiatiu facundu prin servitiu lor insi-si si poporul.

Apoi incunoscintia pre invetiatiu, că dreptu recunoscintie pentru activitatea sa dezvoltata, are sè radice la domni'a-sa o suma de 102 fl., că remuneratiune so- de la ministeriu pentru instruirea adultilor. In urma dlu Georgiu Popu donà la siese adulti mai escelinti unu esemplariu d'in „Panteonulu romanu“, apoi i in- la sine la unu prandiu nationalu.

Adultii multumira dlui Georgiu Popu pentru rar'a iuntia si jertfa, ce in continuu face spre fericirea popo- si spre innaintarea invetiaturei lui; multumira inve- tiaturii pentru afabilitatea cu carea i-a instruitu. Dupa se dusera, in frunte cu standardu nationalu si musica se intonà imnuri nationalu, la cas'a dlui Georgiu Popu, urmà unu prandiu splendidu, si apoi in presinti'a unui oru de 6—700 omeni se incinse o petrecere viua, carea pàna sèr'a tardiu.

Nu voiescu a adauge vr'unu commentariu la cele de nu cum-va sè vatemu modesti'a prè iubitiului nostru dlui Georgiu Popu, care lupta acum de unu deceniu cu a resolutiune, jertfa si abnegatiune pentru binele popo- de ace'a inchiaiu oftandu că Ddieu sè dèe natiunei barbati bravi că Dsa, multi invetiatori neobositi că lu nostru Teodoru Popu, si multi romani că basesce- căci speru că natiunea romana numai asiè se va des- in invetiatura, si prin invetiatura si-va ocupà loculu in intre alte popore culte.

Anania Cheregi,
invetiatiu.

Gher'a, in 10. iuniu 1871.

Organisarea Societății Alexi-Sinca-
iane pentru anulul alu III.

Dn'a de 1. iuniu erà determinata pentru a pune ca- activității de pre anulul alu II. si totu odata a trece anulul III. de activitate! Siedinti'a se incepe la 2 ore à. De facia au fostu Dnulu supraveghiatoriu alu Societății rectorulu seminariului Ștefanu Biltiu, precum si D. con- satoriu N. Moldovanu, prof. de teologia. Intrarea loru ala adunării fù salutata cu strigări „sè traiesca.“ Co- armonicu intonèza doue strofe d'in Resnetulu bardu- nationalu A. Muresianu. Vice-presiedintele in câte-va te salutà pre onorab. Dnu supraveghiatoriu, multiu- du-i pentru zelulu, bunavointi'a si ingrigirea parentesca ala facia cu jun'a nostra societate. La aceste cuvinte a respunse cu afabilitate, indemnandu totu-odata pre mbrii societății sè continue a se perfectiunà si de aci nte in scientia si a se desvoltà in spiritulu nationalu tū mai vertosu, că la noi beserie'a e in strinsa lega- a nationalitatea. Dupa autenticarea procesulu verbalu dinti'a precedentu si dupa pertractarea unoru objecte necesarie, Dlu conducatoriu iè cuventulu si in numele alu toturoru oficialiloru depune mandatulu primitu partei societății, multumindu totu-odata fostiloru ofi- pentru succursulu prestatu la conducerea d'in acestu . Se proclama de presiedinte ad hoc alu adunării Dlu veghiatoriu. La ordinea d'ilei: alegerea nouiloru ali. Alegundu-se o comisiune verificatoria de 6 membri, tece la ordinea d'ilei.

Adunarea prin aclamatiune alege pre Dlu Nicolau oranu de conducatoriu alu societ. si pre anulul venito- . Totu prin aclamatiune alege si pre N. F. Negrutiū presiedinte, d'insulu in se declara: „Respectezu liberta- votării si fiindu-că prin acèsta alegere s'ar' suprimà tatea, dorescu sè se faca alegere secreta.“ Se facu vo- secreta si d'in 46 voturi, N. F. Negrutiū obtienendu se declara de presiedinte. Se purcede la alegerile ulte- a caroru resultatu e urmatoriulu: Se alegu: de vice- siedinte Gregoriu Dragosiu; de notariu alu corespundintie- lu Ioanu Goronu, cu maiortate absoluta; era Vasiliu Popu notariu alu siedintiloru; Ioanu Fanea de bibliotecariu, brielu Mustea de cassariu si Petru Calea de controloru. a ace'a, ne mai fiindu altu ce-va de pertractatu, Gabrielu iesianu multumesce Dlu supraveghiatoriu pentru paci- a si buna vointia, era corulu i intoneza: „Ramure de a“, si cu aceste siedinti'a se inchiaia la 5 ore.

N. F. Negrutiū, m. p.
presiedinte.

I. Goronu, m. p.
not. coresp.

Unu manifestu alu lui Napoleonu.

Dinariulu anglesu „Daily Telegraf“ publica unu ra- portu despre unu manifestu, ce va aparè cătu de curundu spre aperarea imperiului francescu si a imperatului. Ma- nifestulu d'in care facemu unu micu estrasu se ocupa cu respun- la siese intrebări, si adeca: 1. Voitu-a imperatulu resbelulu? 2. Imperatulu a fostu caus'a, că Franci'a nu erà pregatitu? 3. Tu a fostu, care a condusu resbelulu si i-a datu directiune tū de funesta? 4. Fostu-a tienut'a lui facia cu inimiculu sedemna de pusetiunea si numele seu? 5. N'a facutu elu micu spre salutea si glori'a Franciei? 6. Petrecutu-si-au elu tempulu domnirii sale numai si numai cu corumperea na- tionalu si cu inavutrea propria pre spesele acesteia?

Manifestulu incepe cu una sincera confessiune si la prim'a intrebare raspunde, că imperatulu a voitu fàra indoi- ela resbelulu; inse — intrebă apoi auctorulu — candu si pentru-ce l'a voitu? Imperatulu a voitu resbelulu, caudu Franci'a ar fi fostu pregatita a-lu portà cu succesu. Elu a voitu resbelulu precum Franci'a l'a voitu d'in vechime si precum lu-va voi in eterau, pàna nu-si va fi recascigatu acea parte a teritoriului seu, pre carea o posedè, candu numele ei erà inca Galli'a. Si proiectulu acestu-a fostu-a elu indreptatu contr'a Germaniei? De siguru nu. Nice unu suveranu n'a manifestatu mai multu interessu pentru Ger- mani'a, decātu Napoleonu III. Nimenea n'a doritu mai tare, că elu, sè vedea odata acèsta mare natiune intrunita si independinta. Dar' pentru imperatulu si Franci'a, Ger- mani'a se incepe abiè de cea-lalta parte a Rinului in con- sonantia cu geografi'a, cu istori'a, cu Cesare, care d'ce, „Rinulu desparte pre germani de gali.“

Imperatulu sperà, că va poté ajunge acestu sopu pre cale pacinica, si pre de una parte contà pre fric'a, ce cre- deà că o va insuffà poterea Franciei, pre de alta parte pre inti leptiunea si sentiulu de dreptate alu mariloru poteri. Acestu sentiu de dreptate ar fi concesu, că facia cu cres- cerea ori si carui altu statu de la 1815 incoce, candu Franci'a remasese mutilata, n'ar fi decātu cuviintiosu, a impleni dorintiele cestei d'in urma, spre a evitá astu-feliu erumperea unui resbelu europènu. Congressulu d'in 1863 a fostu proiectatu că unu mediu-locu pacinicu pentru cas- cigarea Rinului, dupa-ce inse acestu proiectu s'a nimicitu, imperatulu si-a pusu apoi tota speranti'a in sabia, că singu- rulu mediu-locu pentru recascigarea dreptului seu.

Doritu-a inse Napoleonu resbelulu d'in 1870, pentru care Franci'a n'a fostu pregatita? De singuru nu. Napole- onu nu mergeà nice-odata la resbelu fora de aliati, si cau- s'a pentru alegerea atātu de rea a tempului jace in im- pregiurarea, că politic'a prussiana ajunsese prin candidatur'a Hohenzollerniana la culmea arrogantiei. Afara de acèst'a, ia indicarea resbelulu imperatulu nu mai erà autocratu; elu aveà pre Ollivier ministru respundietoriu, si acèst'a a fostu un'a d'in cele d'antātu si mai mari cause pentru nefericirea Franciei si a imperatfei napoleoniane. Franci'a si nu Na- poleonu a fostu, care a voitu resbelulu pentru candidatur'a Hohenzollerniana. Pre de alta parte Germani'a inca a voitu si a urgitatu erumperea resbelulu. Cine este inse respnsabilu pentru nepregatirea Franciei? Imperatulu i erà bine-cunoscuta preponderanti'a poterei armate germane; foi- ele publice imprimara acuratu starea armatei de ambele parti, si aretara, că Germani'a aveà preste unu millionu, èr' Franci'a numai 600.000 soldati.

Imperatulu nu poté fi respnsabilu pentru acèsta stare a lucruriloru, de ora-ce elu a aprobatu, indata dupa catastrof'a de la Sadov'a, proiectulu comisiunei militare in- stalata de dinsulu, că numerulu armatei francesce sè se urce pàna la 1,200.000 fetiori. Acestu proiectu inse a in- tempinatu una resistintia atātu de vehementa, încātu a tre- butu sè-lu retraga. Dupa aceea s'a prezentatu unu projec- tu motivatu, dupa care starea armatei aveà sè se immultiesca numai cu vre-o câte-va sute de mii fetiori, dar' ce facu opusetiunea? „Acèsta lege nu este numai aspra, ci este fàra picu de sentiu“ strigà Jules Simon. „Armat'a stabile este judecata si condamnat'a“ d'iceà Magnin; èr' Picard propuneà a se concedià tota armat'a si a se substitui prin gard'a nationalu — cu unu cuventu, corpulu legelativu a respinsu proiectulu. Pentru ce inse imperatulu a mersu pre langa tote acestea in resbelu? Pentru că n'a fostu numai elu singuru de parerea, că Franci'a si cu unu numeru mai micu de truppe se va poté mesurà cu Germani'a. Gene- ralulu Changarnier si principele Joinville se pronunçiara chiaru in acestu sensu.

Cuventulu de tron

prin care Domnitoriuulu Romaniei des- chise domineca, la 23. maiu, 4. iuniu 1871, sesiunea estra-ordinaria a corpu- riloru legiuitorie.

Domniloru Senatori,
Domniloru Deputati.

V'am provocatu in virtutea art. 95 d'in Constitutiune că sè ve ocupati de marile interese ale tierci, cari nu mai potu remanè in parasire.

Ministeriulu Meu vi va presentà legea stingerei deto- riei flotante care stà de atāt'a timpu nevatata. Ve rogu a ve petrunde de gravele nevoi ale tesaurului si ale creditulu publicu si a-i dá preferintia mai inainte de tote.

Veti esaminà reducerile ce a facutu guvernulu Meu cheltueleuru anulul 1871, in comparatiune cu bugetulu a- nulul 1870, si nu Me indoiescu că veti aprobà insemnatele econo- mie ce s'au facutu, facia cu unu bugetu nevatatu de fost'a Adu- nare; veti bine-voi inca a votà bugetulu anulul 1872, spre a ne conformà una-data cu art. 113 d'in Constitutiune.

Ministeriulu Meu vi va presentà inca legile cele mai urgente, d'in cari unele stau de mai multu timpu pre biu- ronlu Adunarei: legea comunala; legea pentru conventiunea judiciaria incheiata cu Russi'a; legea pentru tacsele muni- cipale; conventiunea cu Austro-Ungari'a pentru junctiunea drumuriloru de feru; legea pentru cheagiuri de la porturile Dunarei, conformu tratatulu d'in Parisu; modificarea legi

organisasiunei militare in sensulu solidității ce se cuvine a dá militeloru si a asiediării corpulu de oficiari pre base mai potrivite cu cerintiele de asta-di ale institutiunei nostre militare; modificarea legi instructiunii publice; legea in- amovibilității judecatoriloru, si alte legi a caroru-a lipsa este de multu timpu sentita.

Cestiunea drumuriloru de feru va fi objectulu celoru mai seriose atentiuni. Ministeriulu Meu a urmaritu cu energia si urmaresce pre concesionari, si pre calea civila si pre cea criminala; vi va presentà tote fazele prin cari a trecut acèsta cestiune si situatiunea in care se afla.

Nu me indoiescu de sentiementele d-vostre de devota- mentu pentru binele publicu, si de aceea sum siguru că veti dá guvernulu Meu totu concursulu de care are nevoia in grèu'a sarcina ce a primitu in circumstantie forte grave.

Cātu pentru mine, fiti bine incredintiati, domniloru represintanti, că nu voiu crutià nici unu sacrificiu că sè- mi indeplinescu cu santientia inalt'a missiune ce mi-a desem- natu increderea natiunei.

Sunt epoce in victi'a poporeloru in cari legea prove- dintiei se manifesta in tota poterea ei. Romani'a are des- tinele ei; Dumnedieu o protege si va aperà-o că si in tre- cutu de tote relele. Am trecut cu totii prin grele incer- cări, dara lupt'a ne-a intaritu; esperienti'a ne-a luminatu si cunoscondu mai bine omenii si lucrurile, voiu merge cu pasi mai siguri pre adeverat'a cale a progresulu. Natiunea intrega, obosita de luptele sterile in cari se fragmenta de mai multi ani si cari i poteà amenintià chiaru esistentià sa politica, s'a radiciatu că unu singuru omu si, respundiendu apelulu ce i-a facutu guvernulu Meu, a pronunçiatu ver- dictulu seu.

Presenti'a d-vostre aici, d-loru Senatori si d-loru De- putati, probeza indestulu că tier'a este decisa a nu-si cautà fericirea aiurea de cătu in ordine si stabilitate; că-ci nu fàra impunitate se calca legea adeverulu; si nu fàra teri- bile consecintie se violeza principiile cele mai fundamentali pre cari este asediata societatea. De aceea sè consolidàm presentulu pentru că sè asiguràm viitoriulu!

Probele constante de incedere in guvernulu Meu, ce mi se dáu d'in tote partile; liniscea ce domnesce pretotin- deni; afectuos'a primire ce mi s'a facutu in caletori'a ce am intreprinsu cu Domn'a in una parte a Romaniei, m'au convinsu pre deplinu că tier'a este eminentemente conserva- toria, că lectiunele trecutulu au datu rødele loru si că ori ce intreprinderi de desordine nu potu intempinà in viitoriu de cătu una desaprobare generala, mai inainte chiaru de a fi pilduite prin infrenarea legiloru.

D'in afara guvernulu Meu a primitu incuragiările cele mai maglitorie. Sublim'a Porta ni dá totu concursulu seu bine-voitoriu, incredintiata fiindu in firm'a nostra resolutiune, de a tienè intacte legafurele ce avem si cari suntemu convinsi, nu potu de cătu a intari Romani'a in esistenti'a sa politica. Maiestatea Sa Sultanulu mi-a datu asigurări despre a Sa inalta solitudinea si incedere. Marile poteri garante, cari au atatea drepturi la recunoscintia natiunei, privescu cu interesu mersulu trebeloru nostre si ni dáu probe evi- dente de ale loru constante simpatie.

Astu-felu prin fidel'a observare a tratatelor si prin energie'a manu-tienere a ordinii, drepturile nostre voru fi totu-d'a-un'a respectate.

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

De la d-vostra depinde sè faceti a nasce una era de prosperitate pentru Romani'a. Am nevoia de con- cursulu toturoru pentru a face sè domnesca in tiera dreptatea, moralitatea, liberatea, -- adeverat'a libertate care dà lumina si fericire poporeloru, era nu licenti'a si anarç'a, care le duce la perire. Unde nu este detoria, nu este dreptu; unde nu este ordine nu este liberate.

Sum convinsu că sunteti aduncu petrunsi de aceste inalte adevveri. Fideli mandataru ai tierci, veti ascultà strigatulu ei si veti raspunde la sperantiele legitime ce a pusu in d-vostra Tier'a. Tier'a vrè sè traiesca; Tier'a vrè sè merge inainte.

Dumnedieu sè bine-cuvinteze lucrările d-vostre. Ses- siunea legiuitoria este deschisa.

CAROLU.

Urmeza subscrierile miaistriloru.

Romani'a.

Adunarea deputatiloru.

Siedinti'a de la 24. maiu 1871.

Siedinti'a publica se deschide la media-di, sub presie- dinti'a provisoria si de versta a dlui Simeonu Marcovici. — La apelulu nominalu respundu că presinti 75 deputati.

Presiedintele anuncia, că mai tote lucrările de verifi- carea titluriloru deputatiloru sunt gat'a. Nu trebuie decātu una diumetate de ora pàna ce raportele sè se transcria si sè se incepa discussiunea a supr'a loru.

Siedinti'a se suspinde dar' pre o diumetate ora si de- putatii trecu in sectiunile verificatore. — Diumetatea de ora durèza inse pàna la orele trei dupa media-di, candu depu- tatii pleca, si asiè presiedintele se vede necesitatu a in- chiaia siedinti'a.

In ședința de la 25. mai, camera a validat fără discuție titlurile mai ale tuturor deputaților și s'a declarat constituită.

VARIETATI.

(† Necrologu.) In zilele acestea primiram tristă știre din Bai-Mare, in Marmati'a, că bravul june Constantin Coti, candidat de avocat și telegrafist la stațiunea de Pest'a, in etate de 25 de ani, după unu morbu vechiu de plumăni, a repausat in zilele ultime ale lunii lui mai in braciile mamei sale neconsolabile, la carea și-luase refugiul pentru restaurarea sănătății periclitată. Fia-i tierin'a usiora!

* (Ugo Foscolo.) Camera deputaților in Florența a decis in zilele trecute, că ossamintele celebrului poetu italianu, Ugo Foscolo, — cantaretulu „Mormintelor” și adversariulu constant al lui Napoleonu I., — care înainte cu 35 de ani a moritu in Londonu, să se transporte la Florența pre spesele statului, cari se urca la 11.000 de franci, și să se îngrope in biserica Santa Croce, in panteonulu italianu, unde sunt îngropați toti barbati mari de statu, poetii și artistii, și unde acestora li s'au radicați monuminte frumoșe. Ministrulu-presedinte Lanza, facundu propunerea in această privință, se adresă cu una splendidă eschiamatiune către defunctulu, care, in ospital'a Anglia, in esilu și departe de patria, și-a scurtatu însuși firulu vietii, fiindu-că nu potea să suferă umilirea și rusinea Italiei.

** (Unu stegeriu de 1300 de ani.) In renumit'a „Dumbrava de Hagenau”, in Alsaci'a, se afla unu d'ntre cei mai bețrani arbori d'in lume. Tradițiunea spune, că inca in seculu alu optulea, santulu Arbogastu și-ar' fi claditu colib'a său capel'a sa sub umbr'a acestui stegeriu. Silvicultorii constateza posibilitatea etății de 1300 de ani, carea se atribuie acestui arbore. Stegeriulu se afla in locul celu mai favorabil, spre a ajunge la o asemenea etate; elu este scutitu de venturi și incunguratu de ape, ce trecu prin straturi de pamentu grasu și gunoitu. Nu numai trunchiulu acestui stegeriu, ci și ramurile principale ale lui sunt gaunose, dar' cu tote acestea elu inverdiesce și stă tare și vesel, încatu in totu timentulu acelu-a se privește că unu simbolu de taru durabile și statornicu.

* (Multumita publica.) Subscribulu, in numele tinerilor studinti, cari dederă, in 4. sept. 1870 st. n., in comunitatea Sietinu d'in comitatulu Cianadului, una reprezentatiune teatrală in favorulu fondului pentru teatru nationalu romanu, se sente detoriu a exprime cea mai sincera recunoscintiă și multumita urmatorilor DD. contribuitori: Famili'a Beckeriana și Ioanu Becker, câte 5 fl., Mihaiu Vastag, Iust. Teuceanu, câte 4 fl., Teodoru Peticu, Vict. Vadányi, G. Orosz, Georgiu Romanu, câte 3 fl., prin Dlu N. Philimonu 3 fl., Mihaiu Draganu, Stefanu Mihailovicu, Teod. Popovicu, Paulu Mercea, St. Draganu, Atan. Popovicu, N. Lutai, Atan. Lutai, G. Achimasiu, Vincentiu Marcovicu, Dem. Marcovicu, Petru Stroia, Dna A. Popovicu n. Codreanu, Ant. Hydvéghy, Paulu Maioru, Lad. Sipsák, M. Sierbanu, Maur. Klein și famili'a Kökényesi, câte 2 fl., Simeonu Sancai, Vil. Phadler, Spiridonu Draganu, Petru Mesarasiu, Moise Mondschein, Aur. Petrovicu, Dem. Antonescu, G. Ghebelesiu, Ioane Rusu, Ios. Csala, Meth. Romanu, Mihaiu Mercea, Sim. Siclovanu, Greg. Torsanu, G. Betranutiu, Lad. Marcovicu, Ioanu Siclovanu, Emer. Popu, Dna Mar. Pitanu și Adolfu Behm, câte 1 fl., M. Schönberger și Vas. Nicoliciu câte 1 fl. 50 cr., Ioanu Kaufmann 60 cr., Ales. Kulin 50 cr., N. N. 40, altu N. N. 35; sum'a totale 97 fl. 53 cr., d'in cari subtragundu-se erogatiunile de 44 fl. și 43 cr., remane venitul curatu de 53 fl. și 10 cr., care in ianuaru a. c. f'ă immanuatu Dluu Iosifu Vulcanu. — Arcadiu Popianu.

** (Ministrulu de instructiune) a emis urmatori'a ordinatiune către toti directorii academiilor și ai liceelor de drepturi: „D'in caus'a concesiunii strinse, ce existe intre obiectele ce se propun in ordine anumite la institutele juridice, am aflatu de lipsa a ordonă, că acei ascultatori de drepturi la academie și licee, cari n'au depus inca esamenulu d'in unulu său altu obiectu de instructiune, care l'a ascultat in unu semestru precedentu, să se admitta numai atunci la depunerea esamenului d'in obiectele ascultate mai tardiu, candu voru fi depus degi esamenele preserise d'in tote studiile premerse. De la această dispunetiune inse am aflatu de bine a exceptiună: a) pre studintii, cari trecu de la universitate la academie; acești-a potu fi esaminați d'in obiectele ce le-au ascultat la universitate și a fara de ordinea prefapta; b) acei-a, cari d'in cause exceptiunale au primitu concesiune mai innalta, inca potu depune esamenele, fara a fi legati de unu tempu anumitu; c) militarii voluntari pre unu anu, cari in cursulu serviciului militar aru fi remasu in restanță cu vre-unu esamenu ore-care, d'in caus'a acestei ocupatiuni, potu suplini esamenulu in parte neglijatu și in cursulu anului scolasticu urmatoriu.”

* (Aniversari'a X. a „Memorandului” Slaviloru d'in Ungari'a superioare) s'a serbatu la San-Martinu, in comitatulu Turotiu, in 6. Iuniu

a. c. Numerulu inteligentiei adunate f'ă mai multe sute. După serbare se tînu conferința in carea se decise a staru d'in tote poterile că la alegerile viitorie să reasa candidati partiei nationale; spre acestu scopu se alese unu comitetu, care va pregăti lucrările, va organiza și conduce miscamentulu electoralu, etc. Corespundința resp. o vomu publică in nr. viit.

** (In ședința de la 11. iuniu) a camerei reprezentantilor s'a cetitu rescriptulu imperatescu, care pro-roga diet'a Ungariei până la 14. septemvre a. c. Raportulu detaiatu despre ședința acest'a lu vomu publică in numerulu prossimu.

* (Unu anglesu), care a amblatu cu aerostatul, a facutu descoperirea, că vocea unei femei se pote aud' până la inaltime de două mile anglese, pre candu vocea barbatului nu se mai aude după inaltimea de o mila. E putienu de miratu dara . . .

** (Processulu) contra principelui Karagyorgyevics și consocii s'a deliberatu definitivu in 3. l. c. Tribunalulu de prim'a instantia a fostu absolvatu pre acusatii d'in lips'a de documente. Tabl'a regesca inse, că tribunalulu de a dou'a instantia a cassatu această sentința și a judecatu pre acusatii la optu, respective la patru ani inchisore. Acusatii apelara contra sentinței tablei regesce la curtea suprema, că foru de a trei'a instantia. Curtea suprema cassă apoi sentința adusa in instantia a dou'a și aprobă judecat'a tribunalului de prim'a instantia, totu d'in aceleasi motive. — Una consecința a acestui processu este, că curtea suprema, carea a avutu patru zile de lucru cu elu, și la carea se concentra tote processele spre definitiva resolvere, a remasu in restanță cu trei-dieci și nouă de decisiuni.

* (Serbarea in memori'a lui Stefanu celu Mare.) Dna Mari'a C. A. Rosetti anuncia in „Romanulu” de la 27. maiu st. v., că epitafiulu ce va servi că acoperementu preste mormentulu eroului natiunii romane, Stefanu V. celu Mare, s'eu celusantu, in serbarea de la monastirea Putn'a (in Bucovina), facutu de domnele romane și lucratu de distinsulu nostru epitaforu și brodatore in auru, dlu Nacu, fiindu mai de multu ga'ta, se espune — pentru a fi vediatu de publicu — la magasi-nulu dlui Breulu, in București, calea Mogosioiei, piati'a teatrului. Espunerea va tîne până la 2/14 iuniu, s'era, și apoi va fi tramisu la destinatiunea sa.

** (După ună știre a diuarului „National-Zeitung”), gidanulu Armandu Levy, cunoscutu Romaniloru prin viu'a sa interessare pentru poporulu alesu alu lui Iehova d'in Romania, f'ă ucisu in 18. maiu de către membrii comunei parisiane, d'in causă că ar' fi conspiratu cu guvernulu de Versali'a contra comunei.

** (Erumpere vulcanica.) Unu telegramu d'in Singaporu, datatu d'in 25. maiu, comunica, că pre insul'a Rua a avutu locu una erumpere vulcanica, carea a devastatu totu teritoriulu și a ucisu preste 400 omeni.

* (Diuarulu „Pester Lloyd”) spune, că Majestatea Sa n'a primitu demisiunea ministrului ungurescu de comunicatiune, Stefanu Gorove, prin urmare tote combinatiunile și faimele despre numirea lui Ludovicu Tisza, fratele deputatului Colomanu Tisza, de succesoru alu ministrului Gorove, sunt precipitate.

** (Alegerile de deputati pentru diet'a Croației) s'au terminatu. D'intre deputatii alesi 50 sunt nationali, 13 guvernamentali și 2 apartienu partii Starcevics.

(Incunoscintiare.) Opulu „Procedura cărtiloru funduarie” devenindu mai voluminosu, d'in diferite cause neaternorie de mine nu va poté es' de sub tipariu, până la finea lunii lui augustu a. c.; cu asta ocaziune mi ieu libertate a prelun' și tempulu de abonare la acestu opu până in ultim'a iuliu 1871, pre langa condițiunile publicate mai înainte in foiele romanesce. Colele de prenumeriune me rogu a se tramite de-a-dreptulu subscribulu la Naseudu. — 1. iuniu 1871. st. n.

Grigoriu Toma Miculescu,
comisariu reg. la cart. fund.

Sciri electrice.

Parisu, 9. iuniu. Prussii incepura ieri evacuarea departementului Seinei inferioare. — Radicarea stării de asediu d'in Parisu se accepta pre luni.

Constantinopolea, 10. iuniu. Consiliulu ministerialu a decisu a nu mai suferi neci pre unu polonu in serviciulu statului și a scote pre emigranti d'in imperiu. Se d'fice că caus'a acestoru decisiuni ar' fi rolulu jocatu de poloni pre tempulu comunei parisiane, in fapta inse ele sunt esoperate de generalulu Ignatieff.

Versali'a, 10. iuniu. Agitatiunea legitimistiloru id' in provincia dimensiuni totu mai

mari. Se d'fice, că cont. Chambord, care aci e in Lyon, aci in Bordeaux, conduce in persona pre agintiloru sei. Candidatii imperialisti inca pasiesc totu cu mai mare siguritate. — Alegerile suplimentarie pentru 113 colegie electorale sunt publicate pre 2. iuliu.

Florența 10. iuniu. Cerculariulu, pre care se voru invită reprezentantii straini accreditati toti la guvernulu italianu, d'a se mută la Roma in 1. iuliu, de una-data cu transferarea capitalulu e degiă conceputu și ga'ta spre speduire.

Roma, 10. iuniu. Conclasiulu senatulu italianu, d'a mai remanē și in iuliu in Florența și a-si continuă acolo desbaterile, produse ad sensatiune forte rea, de ora ce se credeă cu siguritate, că intregu aparatulu guvernamentalu va incepe de una-data functiunile.

Florența, 11. iuniu. Se vorbește, preste putienu se voru intru in Turinuti membrii familiei d'in casa de Savoia, intre cari și regele Ispaniei. Până la reintorcerea regelui Ispania, guvernarea țierei va fi condusa de regin spriginita de consiliulu regentiei.

Roma, 12. iuniu. In presupunere că d'ntre tierile catolice voru sosi deputatiuni nenumerate cari voru gratulă papei cu ocaziunea jubileului, foiele oficiale sunt provocate a admoniă publiculu că statulu a garantatu capulu bisericeii catolice libertate deplina pre terenu bisericescu, și nimă nu-lupote, conturbă in primirea manifestatiunilor omagiale.

Viena 12. iuniu. Diuarulu „N. Fr. Presse” comunica: Imperatulu primu deputatiunea congresului catoliciloru unguri, condusa de primitele Simor, carea i presintă elaboratul congresului cu rogarea d'a lu sanctiună. Imperatulu respunse, că va transmite operatulu ministeriulu ungurescu spre pertratate constitutiunale și legale, și dorește ca această afacere importante să se deliber conformu intereselor credinciosiloru. Deputatiunea nu e multumita.

Emssu, 12. iuniu. Aici se va tîne in zilele mai de aproape unu congressu formalu alu principiloru. Pentru cercetarea țiarului voru veni aici, afara de imperatulu nemțiescu, regele Württembergi, marele-duce de Baden și Hessen-Darmstadt.

Parisu, 12. iuniu. Emiliu Girardinu trecut in partea legitimistiloru. Se d'fice că cont. Chambord a asigurat pre Girardinu depre unu oficiu innaltu de statu. De asemenea, noulu arci-episcopu alu Parisului, Dupanloup, considera de unu aderinte secretu alu partii legitimiste.

Versali'a, 12. iuniu. Comisiunea bugetaria a impoternicitu pre ministrulu financiulu d'a escrie contributiuni noue in suma de 450 milioane franci, și anumitu: 60 milioane pentru registrarea contributiunii și timbru, 90 milioane pentru beutere, 50 pentru zaharu și caféu, 20 prin sporirea vamei pentru lân'a nelucrata de țară și 50 milioane contributiuni diverse. Planulu d'a mută la Prisu resedinti'a guvernului și Adunării nationale, casciga terenu intre deputati.

Viena, 13. iuniu. Intre delegatiunea austriaca și cea unguresca se va escă una differință d'in caus'a sporirii bugetului de rebelu cu cinci milioane florini. Delegatiunea unguresca vră voteze diumetate, era cea austriaca nemic'a.

Londonu, 12. iuniu. Unu meetingu a democratiloru aduse una resolutiune contra establiării communalistiloru parisiani. Imperatulu imperates'a d'in Brasilia sosira in Lissabon'a.

Burs'a de Viena de la 12. iuniu, 1871.

5% metall.	59.—	Londra	124.—
Imprum. nat.	68.85	Argintu	122.—
Sorti d'in 1860	99.25	Galbenu	5.88
Act. de banca	793.—	Napoleond'or	9.88
Act. inst. cred.	289.—		

Propriet., edit. și red. respundiet.: ALES. ROMANU